

شوه نامہ

ہفتہ ملی کودک

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

سال ۱۴۰۳

شوه نامہ

مقدمه:

دوران کودکی شگفت‌آورترین فصل زندگی انسان است که مملو از معصومیت، کنجکاوی و رشد است. در این دوره که تا پایان نوجوانی امتداد می‌یابد، کودک در مورد خود و جهان می‌آموزد و تجربیاتی به دست می‌آورد که شخصیت او را می‌سازد و زمینه زندگی بزرگسالی‌اش را فراهم می‌سازد. دوران کودکی دوره‌ای حساس است که شایسته توجه، درک و سرمایه‌گذاری است. درک دوران کودکی و مراقبت، پرورش و حمایت از کودک در این دوره از زندگی، حق کودکان و یک مسئولیت اجتماعی است که نه تنها بر عهده والدین و مراقبان و مربیان کودک، بلکه بر عهده کل جامعه و حکومت است.

هفته ملی کودک فرصت مناسبی است برای مرور حقوق، وظایف و تکالیف و آنچه برای کودکان ایران باید رقم زد.

۱- اهداف:

برجسته‌سازی و جلب توجه افکار عمومی نسبت به اهمیت دوران کودکی، ویژگی‌ها، نیازها، خواسته‌ها و حقوق کودکان و ارتقای کیفیت زندگی آنان.

هم‌گرایی و هم‌افزایی فعالیت‌های تمامی دستگاه‌های دولتی و نهادهای مردمی فعال در زمینه حمایت از کودکان در سراسر کشور.

فرهنگ‌سازی و ارتقای آگاهی و دانش جامعه و مسئولان، مدیران، کارشناسان و فعالان حوزه‌ی کودک نسبت به حقوق و نیازهای کودکان به ویژه کودکان با نیازهای ویژه.

معرفی سازمان‌ها و نهادهای مردمی و ظرفیت‌های موجود در آنها به کودکان، خانواده‌ها و متولیان امر تربیت

آگاهی بخشی به جامعه نسبت به قوانین و مقررات حوزه اطفال و نوجوانان

توجه به ویژگی‌ها و حقوق کودکان به عنوان بایسته‌های سیاست‌گذاری، قانونگذاری و مقرره‌گذاری

توجه به دسترسی برابر و عادلانه کودکان به امکانات و فرصت‌های اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی

توجه به تولید محتوای چند رسانه‌ای فرهنگی و آموزشی مناسب و با کیفیت برای کودکان

تاکید بر ایجاد گفتمان چرخش‌های تحول‌آفرین در عرصه تعلیم و تربیت کودک

توجه به وضعیت کودکان در عرصه بین‌المللی

۲- مخاطبان:

۱. کودکان سراسر کشور
۲. خانواده‌ها
۳. مربیان، معلمان، اولیای تربیتی
۴. فعالان حوزه کودک و نوجوان

۳- زمان اجرا:

۱۴ تا ۲۰ مهر سال ۱۴۰۳

۴- شعار هفته ملي کودک:

۱. شعار سال جاری که از هفته ملي کودک اعلام می‌گردد و تا هفته ملي سال آینده استفاده می‌شود عبارت است از:

« برای کودکان، برای آینده »

۲. پیشنهاد می‌گردد دستگاه‌های حامی کودکان در مکاتبات و برنامه‌ها در طول سال از این شعار استفاده کنند و دبیرخانه دائمی ضمن مکاتبه این موضوع را از دستگاه‌ها پیگیری خواهد نمود.
۳. بازتاب رسانه‌ای این شعار توسط دبیرخانه دائمی صورت می‌پذیرد و دستگاه‌های حامی کودکان ملزم به همکاری با دبیرخانه می‌باشند.

۵- روزشمار هفته ملي کودک:

- ۱۴ مهر: برای خانواده کودکان، برای آینده ای امن تر و آرام تر
- ۱۵ مهر: برای محیط زیست کودکان، برای آینده ای پاک تر و سالم تر
- ۱۶ مهر: برای رشد و شکوفایی کودکان، برای آینده ای پیشرفته تر
- ۱۷ مهر: برای شنیده شدن کودکان، برای آینده ای مسئولانه تر

۱۸ مهر: برای برابری کودکان، برای آینده ای عادلانه تر

۱۹ مهر: برای هویت کودکان، برای آینده ای روشن تر

۲۰ مهر: برای رفاه کودکان، برای آینده ای با کیفیت و آسایش بالاتر

سطوح اجرای برنامه‌ها:

به منظور ایجاد سهولت در طراحی و پیش‌بینی برنامه‌های این هفته و ارائه توانمندی سازمان‌ها، دو سطح ذیل در نظر گرفته شده‌است. توجه به آموزه‌های دین مبین اسلام در حوزه‌ی کودک، همچنین توجه به آداب، رسوم و سنن بومی و محلی استان در اجرای مراسم و آیین‌ها بسیار حایز اهمیت است.

الف) ویژه‌ی کودکان (ب) ویژه‌ی مربیان، معلمان، اولیای تربیتی و والدین (ج) ویژه فعالان حوزه کودک

الف) ویژه‌ی کودکان

- کلیه‌ی فعالیت‌های فرهنگی، هنری، ادبی، علمی و...، که زمینه‌ی مشارکت کودکان را فراهم می‌آورد؛ در این سطح از برنامه‌ها قرار می‌گیرند. هدف بارز برنامه‌ها در این بخش، جلب مشارکت کودکان، ایجاد شور و نشاط، کسب تجربه‌های فرهنگی، هنری، ادبی و علمی به شکل گروهی و در کنار خانواده‌ها، ارتقای آگاهی کودکان از طریق آموزش‌های غیرمستقیم و... است.

ویژه‌برنامه‌های پیشنهادی کودکان:

✚ برگزاری نمایشگاه‌هایی از آثار کودکان، مربیان، اولیای تربیتی و متولیان حوزه‌ی کودک به منظور بازتاب عملکرد سازمان مربوطه در استان.

✚ انجام خدمات با تخفیف‌های ویژه و یا رایگان در طول هفته‌ی ملی کودک (مانند عضویت رایگان مراکز فرهنگی کانون).

✚ گرامی‌داشت روز جهانی کودک با اجرای برنامه‌های هدفمند، متنوع، آموزنده و پرنشاط.

✚ تقدیر سازمانی از کودکان برگزیده برنامه‌ها و جشنواره‌های استانی و بین‌المللی.

✚ برگزاری جلسات دیدار و هم‌اندیشی کودکان با هنرمندان، نویسندگان و مسئولان اجتماعی، فرهنگی و سیاسی استان.

✚ اجرای ویژه برنامه‌های تلویزیونی به همراه کودکان و با مشارکت رسانه‌ی ملی و استانی .

✚ اجرای برنامه با بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و امکانات سازمانی برای کودکان حاشیه‌نشین، روستایی، عشایری و کودکان ساکن در مناطق کم‌برخوردار.

✚ اجرای برنامه در بیمارستان‌ها، مراکز حمایت از کودکان بی‌سرپرست و کودکان آسیب‌دیده‌ی اجتماعی بهزیستی، مراکز فرهنگی شهرداری، آتش‌نشانی، هلال‌احمر، اورژانس و ...

✚ دیدار کودکان با مسئولان کشوری و استانی.

✚ تجلیل از فرزندان شهدای مدافع حرم، شهدای مبارزه با آسیب‌های اجتماعی و یادمان شهدای کودک.

✚ اهدای کتاب، اسباب‌بازی، سرگرمی و....

✚ بازدید از مکان‌هایی مانند موزه‌ها، آثار تاریخی، ملی و...، صدا و سیما و خبرگزاری‌ها و رسانه‌ها و مراکز دیدنی و تفریحی و طبیعی (رعایت شیوه‌نامه و آیین‌نامه‌های سازمانی مربوط به خروج دسته‌جمعی کودکان، مورد تاکید است).

✚ اکران فیلم‌های مناسب کودکان با تخفیف و برپایی هفته فیلم کودک

✚ اجرای تئاتر و نمایش‌های ویژه کودکان در مراکز معین و برخی از محیط‌های شهری

✚ اجرای بازی و نمایش خلاق توسط هنرمندان در فضاهای عمومی و پارک‌ها

✚ اجرای زنگ دوستی و برنامه ریزی در مدارس برای روز جهانی کودک

ب. ویژه‌ی مربیان، معلمان، اولیای تربیتی و والدین:

ویژه برنامه‌هایی با هدف فراهم کردن زمینه‌های ارتقای سطح دانش و آگاهی در فعالان حوزه‌ی کودک، کارشناسان، مربیان، معلمان، اولیای تربیتی و والدین از اهداف این سطح از برنامه است.

ویژه‌برنامه‌های پیشنهادی:

❖ برگزاری نشست‌های تخصصی و علمی - ترویجی با موضوعات مرتبط با کودکان

❖ تولید کتاب، بولتن، محصولات فرهنگی، سرگرمی و...

- ❖ برگزاری مراسم رسمی در روز جهانی کودک.
- ❖ برگزاری نشست‌های تخصصی، ترویجی و متناسب با محورها و موضوع‌های مرتبط با کودک.
- ❖ برپایی غرفه‌های معرفی دستاوردهای نوین نهادهای اجتماعی مرتبط با موضوع کودک، از طریق تعامل و هماهنگی با سایر سازمان‌ها.
- ❖ هم‌افزایی ظرفیت‌ها و اجرای پروژه‌های مشترک بین سازمانی
- ❖ برگزاری آیین‌گشایش مراکز جدید و رونمایی از امکانات و تولیدات سازمانی، بومی، استانی و....
- ❖ عرضه‌ی محصولات فرهنگی، برنامه‌ها و آثاری که از سوی مریبان، اولیای تربیتی و بزرگسالان با موضوع کودکان یا برای کودکان تهیه و تولید شده است.
- ❖ برگزاری برنامه‌های امداد فرهنگی با محوریت حلقه‌های میانی و خانواده‌ها
- ❖ برگزاری برنامه از سوی مراکز سیار و برپایی کارگاه‌های فرهنگی هنری،
- ❖ پخش تیزر و برنامه‌های تولیدی حوزه کودک از شبکه‌های مختلف صدا و سیما،
- ❖ تبلیغات شهری و اکران آثار نقاشی‌های برگزیده اعضای موفق در سطح تهران شهرها،
- ❖ برپایی نمایشگاه از آثار منتخب اعضا و مریبان کانون
- ❖ برنامه‌ریزی برای فراخوان و یا پویش‌های مرتبط با رعایت حقوق کودکان، صلح و...
- ❖ برپایی نمایشگاه گسترده برای عرضه محصولات فرهنگی، بازی‌های رایانه‌ای و امکانات فناورانه، اسباب بازی و....
- ❖ تبصره: در تمامی روزهای هفته ملی کودک این فعالیت‌ها می‌تواند در مراکز فرهنگی هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان سراسر کشور نیز انجام شود.

فرآیند برنامه‌ریزی:

۱. طراحی و برنامه‌ریزی فعالیت و برنامه‌ها به مناسبت هفته ملی کودک در سطح مراکز کانون استان و شهرهای و روستاهای مختلف کشور
۲. تبلیغات محیطی، فضاسازی اداره‌ها، شعبه‌ها، مراکز فرهنگی، غرفه‌ها و....
۳. مستندسازی مراحل اجرا و آرشیو آثار در قالب آمار و عکس‌های تبلیغات سطح شهر

۴. کنترل، نظارت و ارزيابي فرآيند برگزاري برنامه.

نکات قابل توجه سازمان‌ها در برنامه‌ريزي هفته‌ي ملي کودک:

- برنامه‌ريزي محتوايي متناسب با گروه سني کودک و روزشمار هفته
- نوآوري و خلاقيت در روش‌هاي اجرايي
- طراحي و اجراي برنامه‌هاي مخاطب محور (حتي‌الامکان از اجراي برنامه‌ها گزارشي مبسوط ارايه شود).
- ارايه ريز برنامه اجرايي (نوع برنامه‌ي اجرايي، شيوه‌ها و تکنیک‌هاي مورد نظر، اعلام ره‌آورد و بسته‌هاي فرهنگي جهت اهدا به مخاطبان، اعلام ظرفيت‌هاي موجود در سازمان در جهت همکاري و ارتقاي کيفي گرامي داشت اين هفته)
- انتخاب مجريان و مربيان مجرب در جهت ارتباط موثر با مخاطب در برنامه‌ها
- رعايت اصول اخلاقي و شئون‌ات اسلامي
- همکاري و مشارکت فعال با مسئولان سازمان‌ها
- مستندسازي و ارايه گزارش پس از اجراي برنامه‌ها

توصيه‌هاي اجرايي به دبیرخانه‌هاي استاني:

- بهره‌مندی از منابع معتبر و قابل رجوع فرهنگي، هنري، ادبي، ديني، تاريخي، حديث، حقوق کودک، ايثار و... در ارجاع فعاليت‌ها.
- بهره‌مندی از نمادها و نشانه‌هاي اميد بخش و غرورآفرين ملي متناسب با موضوعات هفته‌ي ملي کودک و در فضا‌سازي مکان‌ها.
- مشارکت و جلب همکاري دستگاہ‌هاي اجرايي در استان‌ها.
- اجراي برنامه‌هاي هفته‌ي ملي کودک به صورت غيرمتمرکز
- تصويربرداري و عکاسي از تبليغات شهري به منظور ثبت و مستندسازي و اطلاع‌رساني
- ارايه گزارش‌هاي روزانه خبري، تصويري و رسانه‌اي به منظور پوشش خبري گسترده برنامه‌ها

دستگاه‌های اجرایی مرتبط:

هم‌گرایی و هم‌افزایی فعالیت‌های دستگاه‌ها و نهادهای متولی کودک در سراسر کشور از جمله اهداف مهم در برگزاری این هفته است.

فهرست دستگاه‌های اجرایی مرتبط به شرح ذیل است:

۱. وزارت کشور
۲. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۳. وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
۴. وزارت آموزش و پرورش
۵. وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی
۶. فرمانده کل نیروی انتظامی (فراجا)
۷. وزارت ورزش و جوانان
۸. سازمان صدا و سیما
۹. معاونت امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور
۱۰. سازمان حفاظت محیط زیست
۱۱. پژوهشکده شورای نگهبان
۱۲. دبیرخانه مرجع ملی کنوانسیون حقوق کودک
۱۳. سازمان تبلیغات اسلامی
۱۴. سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک
۱۵. سازمان بهزیستی کشور
۱۶. معاونت پرورشی وزارت آموزش و پرورش
۱۷. بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای
۱۸. شورای کتاب کودک
۱۹. نماینده و رئیس محترم دفتر یونسف در جمهوری اسلامی ایران
۲۰. بخش کودک و نوجوان حوزه هنری
۲۱. امور اجتماعی و فرهنگی شهرداری تهران
۲۲. دبیرکل نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور

۲۳. رئيس سازمان ملي جوانان هلال احمر
۲۴. شبكه تلويزيوني اميد
۲۵. شبكه تلويزيوني پويا
۲۶. گروه كودك و نوجوان شبكه دو سيما
۲۷. كميته امداد امام خميني(ره)
۲۸. معاونت آموزش ابتدائي وزارت آموزش و پرورش
۲۹. سازمان فرهنگي هنري شهرداري تهران
۳۰. سازمان زيباسازي شهر تهران
۳۱. اداره كل آموزش هاي شهروندي معاونت امور فرهنگي و اجتماعي شهرداري تهران
۳۲. معاونت اجتماعي و پيشگيري از وقوع جرم قوه قضائيه
۳۳. اداره كل دفتر خدمات عمومي وزارت صمت
۳۴. مدير عامل بنياد كودك
۳۵. سازمان پژوهش و برنامه ريزي آموزشي
۳۶. سازمان مدارس و مراکز غير دولتي و توسعه مشاركت هاي مردمی وزارت آموزش و پرورش
۳۷. معاونت پژوهشي وزارت علوم تحقيقات و فناوري
۳۸. معاونت امور علمي، فرهنگي و اجتماعي سازمان برنامه و بودجه
۳۹. سازمان ملي پرورش استعدادهاي درخشان
۴۰. پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش
۴۱. صندوق نوآوري و شكوفايي
۴۲. مركز توسعه فناوري هاي راهبردي معاونت علمي، فناوري و اقتصاد دانش بنیان
۴۳. جامعه خيرين مدرسه ساز
۴۴. سازمان آموزش و پرورش استثنائي

